

บทที่ ๔

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่อาจจะมีผลต่อความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนชาย
ชาวชนบทไทยในเรื่องการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาว

ปัจจัยในทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยประการต่อมาที่นำมาพิจารณาในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ซึ่งเป็นที่คาดว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจจะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะมีผลต่อความนิยมของชาวชนบทไทยในเรื่องการประกอบอาชีพคนหนุ่ม-คนสาว

ก. อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน ในที่นี้จะพิจารณาอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนโดยมีสมมติฐานว่า หัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเช่นใดก็มักจะนิยมให้คนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพตามหัวหน้าครัวเรือนเช่นกัน

ตารางที่ ๑๔ แสดงให้เห็นถึงความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนชาวชนบทไทยที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม หัวหน้าครัวเรือนนิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๕๕.๗ ประกอบอาชีพรับราชการร้อยละ ๒๖.๑ อาชีพค้าขายร้อยละ ๘.๐ และนิยมให้เป็นช่างฝีมือร้อยละ ๘.๒

เมื่อพิจารณาคำอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้คนหนุ่มทำการเกษตรกรรมร้อยละ ๖๕.๗ ซึ่งมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ หัวหน้าครัวเรือนที่ค้าขายนิยมให้คนหนุ่มทำการเกษตรเพียงร้อยละ ๑๑.๕ เท่านั้นเอง ส่วนหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นช่างฝีมือกลับนิยมให้คนหนุ่มรับราชการร้อยละ ๓๗.๕ และหัวหน้าครัวเรือนที่รับราชการก็นิยมให้คนหนุ่มรับราชการถึงหนึ่งในสองคือร้อยละ ๕๓.๕ หัวหน้าครัวเรือนที่ค้าขายก็นิยมให้คนหนุ่มค้าขายมากที่สุดคือร้อยละ ๓๘.๑

ตารางที่ ๑๔ อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครุเรือนชายชาวชนบทไทยที่มีความนิยมต่อการประกอบอาชีพ
ของเกษตรกร จำแนกตามอาชีพของหัวหน้าครุเรือนและระดับการศึกษา

	เกษตรกร	ช่างฝีมือ	ข้าราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	รวม	ตัวอย่าง	
รวม	๕๘.๓	๔.๒	๒๒.๑	๘.๐	๓.๐	๑๐๐.๐	๘๕๒	
ทุกระดับการศึกษา	เกษตรกร	๒๕.๓	๓.๑	๑๙.๔	๒.๖	๕.๒	๑๐๐.๐	๓๓๐
ช่างฝีมือ	๒๕.๐	๒๕.๐	๓๓.๕	-	๑๒.๕	๑๐๐.๐	๘	
ข้าราชการ	๒๓.๘	๓.๐	๕๓.๕	๒.๓	๙.๓	๑๐๐.๐	๔๓	
ค้าขาย	๑๑.๘	-	๓๕.๓	๓๘.๑	๑๔.๓	๑๐๐.๐	๔๒	
อื่น ๆ	๓๕.๘	๑๓.๘	๒๒.๘	๘.๘	๑๙.๐	๑๐๐.๐	๓๙	
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้	รวม	๒๓.๖	๓.๘	๑๐.๖	๑๐.๐	๘.๘	๑๐๐.๐	๑๓๙
เกษตรกร	๓๒.๐	๒.๖	๘.๓	๘.๓	๘.๐	๑๐๐.๐	๑๕๐	
ช่างฝีมือ	-	-	-	-	-	-	-	
ข้าราชการ	*ก	-	*ก	-	-	๑๐๐.๐	๒	
ค้าขาย	๑๖.๓	-	๑๖.๓	๒๖.๖	-	๑๐๐.๐	๖	
อื่น ๆ	๕๖.๘	๙.๕	๑๙.๐	๘.๘	๑๘.๓	๑๐๐.๐	๒๑	
อ่านออกเขียนได้-ต่ำกว่าป.๔	รวม	๒๖.๓	๑.๔	๒๐.๕	๘.๑	๓.๘	๑๐๐.๐	๒๑๖
เกษตรกร	๓๐.๘	๑.๕	๑๓.๘	๓.๖	๖.๑	๑๐๐.๐	๑๘๖	
ช่างฝีมือ	*ก	-	-	-	*ก	๑๐๐.๐	๒	
ข้าราชการ	*ก	-	*ก	-	-	๑๐๐.๐	๒	
ค้าขาย	-	-	๒๖.๓	๓๓.๓	-	๑๐๐.๐	๖	
อื่น ๆ	๓๐.๐	-	๔๐.๐	-	๓๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐	

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ)

	เกษตร	ช่างฝีมือ	ข้าราชการ	คหชา	อื่น ๆ	รวม	ตัวอย่าง	
รวม	๕๖.๑	๔.๗	๒๕.๑	๘.๔	๕.๗	๑๐๐.๐	๔๘๗	
ป.๔-ต่ำกว่า ป.๗	เกษตร	๖๖.๑	๓.๗	๒๓.๒	๗.๑	๓.๘	๑๐๐.๐	๔๐๘
	ช่างฝีมือ	*ก	*ก	*ก	-	-	๑๐๐.๐	๕
	ข้าราชการ	๒๕.๐	-	๒๖.๗	-	๘.๓	๑๐๐.๐	๑๒
	คหชา	๑๔.๘	-	๓๗.๑	๒๘.๖	๑๘.๕	๑๐๐.๐	๒๗
	อื่น ๆ	๓๒.๔	๑๗.๖	๒๐.๖	๑๑.๘	๑๗.๖	๑๐๐.๐	๓๔
ป.๗ ขึ้นไป	รวม	๒๕.๐	๑๓.๓	๓๘.๓	๑๑.๗	๑๑.๗	๑๐๐.๐	๖๐
	เกษตร	๓๓.๔	๑๓.๓	๔๐.๐	๑๓.๓	-	๑๐๐.๐	๑๕
	ช่างฝีมือ	-	-	*ก	-	-	๑๐๐.๐	๑
	ข้าราชการ	๒๕.๘	๑๑.๑	๔๘.๒	๓.๗	๑๑.๑	๑๐๐.๐	๒๗
	คหชา	-	-	-	*ก	*ก	๑๐๐.๐	๓
	อื่น ๆ	๒๖.๔	๒๑.๔	๒๖.๔	๑๔.๔	๒๑.๔	๑๐๐.๐	๑๔

*ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า ๕ ราย

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนมีผลไม่น้อยต่อความนิยมในการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม เมื่อนำการศึกษาเข้ามาพิจารณาควบคู่กับอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนพบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาสูงที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมนิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาค่ำและประกอบอาชีพเกษตรกรรม จากตัวเลข หัวหน้าครัวเรือนที่ไม่มีการศึกษาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะนิยมให้คนหนุ่มทำการเกษตรร้อยละ ๗๒.๐ และผู้อ่านออกเขียนได้ทำการเกษตรจะนิยมให้คนหนุ่มทำเกษตรกรรมร้อยละ ๗๐.๕ น้อยกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่ทำการเกษตรกรรมนิยมให้คนหนุ่มทำการเกษตรร้อยละ ๖๒.๑ และหัวหน้าครัวเรือนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ เป็นคนไปทำการเกษตรกรรมจะนิยมให้คนหนุ่มทำเกษตรกรรมเพียงร้อยละ ๓๓.๕ เท่านั้น

ส่วนความนิยมที่มีต่ออาชีพรับราชการมีลักษณะตรงกันข้ามคือ ยิ่งระดับการศึกษาสูงขึ้น หัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะนิยมให้คนหนุ่มรับราชการมากขึ้นคือ ผู้ที่ไม่รู้หนังสือที่ทำการเกษตรกรรมนิยมให้คนหนุ่มรับราชการร้อยละ ๔.๗ ผู้ที่อ่านออกเขียนได้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้คนหนุ่มรับราชการร้อยละ ๑๗.๕ ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่ทำการเกษตรกรรมนิยมให้คนหนุ่มรับราชการร้อยละ ๒๓.๒ และผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ขึ้นไปทำการเกษตรกรรมก็นิยมให้คนหนุ่มรับราชการถึงร้อยละ ๔๐.๐ แสดงว่าเมื่อนำเอาการศึกษาเข้ามาพิจารณากับอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนแล้วพบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาสูงแม้จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ก็จะนิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่เพียงแต่อ่านออกเขียนได้หรือที่ไม่มีการศึกษา หัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาจะนิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพอื่น ๆ มากกว่าเกษตรกรรม

ตารางที่ ๑๕ พิจารณาถึงความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนสาว จากตารางพบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่นิยมให้คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ ๕๑.๑ นิยมให้รับราชการร้อยละ ๑๒.๗ นิยมให้กาขายร้อยละ ๑๑.๑ และนิยมให้เป็นช่างฝีมือร้อยละ ๑๐.๑

เมื่อพิจารณาตามอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดคือร้อยละ ๕๘.๓ และนิยมให้คนสาวขายนอยที่สุดคือร้อยละ ๘.๘ หัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพค้าขายนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมนอยที่สุดคือร้อยละ ๔.๘ เหนืออื่นเอง และนิยมให้คนสาวค้าขายมากที่สุดคือร้อยละ ๓๘.๐ ส่วนหัวหน้าครัวเรือนที่รับราชการก็นิยมให้คนสาวรับราชการมากกว่าอาชีพอื่น ๆ คือร้อยละ ๓๑.๗ สำหรับหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นช่างฝีมือนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพช่างฝีมือเท่า ๆ ก็รับราชการคือร้อยละ ๒๕.๐

เมื่อพิจารณาจากตัวเลขแล้วจะเห็นได้ว่าอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนมีอิทธิพลต่อความนิยมในการประกอบอาชีพของคนสาว โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับความนิยมที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนหนุ่มพบว่า ลักษณะความนิยมที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนสาวนั้นตรงตามสมมติฐานมากที่สุดคือหัวหน้าครัวเรือนที่ประกอบอาชีพ เช่นใดก็มักจะนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพนั้นเช่นเดียวกัน และมีข้อสังเกตเช่นเดียวกับความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมคือเมื่อนำการศึกษาเข้ามาพิจารณาพร้อมกับอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนจะปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาสูงและประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมลดน้อยลงกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่ไม่มีการศึกษาที่ทำกรเกษตรกรรม ในกลุ่มผู้ที่ไม่มีการศึกษาและผู้ที่อ่านออกเขียนได้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะนิยมให้คนสาวทำการเกษตรร้อยละ ๖๔.๒ และร้อยละ ๖๔.๔ ตามลำดับ และหัวหน้าครัวเรือนที่จบชั้นประถมปีที่ ๔ และชั้นประถมปีที่ ๗ ขึ้นไปที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ ๕๔.๗ และร้อยละ ๑๔.๓ ตามลำดับ สำหรับความนิยมต่ออาชีพรับราชการปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาคอนขวางสูงที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะนิยมให้คนสาวรับราชการมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีการศึกษาคำที่ทำการเกษตรคือ หัวหน้าครัวเรือนที่ไม่มีหนังสือที่ทำเกษตรกรรมนิยมให้คนสาว

ตารางที่ ๑๕ อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยที่มีความนิยมต่อการประกอบอาชีพ
ของภรรยา จำแนกตามอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนและระดับการศึกษา

	เกษตรกร	ช่างฝีมือ	ข้าราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	รวม	ตัวอย่าง
รวม	๕๖.๑	๑๐.๑	๑๒.๗	๑๑.๑	๑๕.๐	๑๐๐.๐	๙๔๘
ทุกระดับการศึกษา							
เกษตรกร	๕๘.๓	๙.๖	๑๐.๗	๘.๙	๑๒.๕	๑๐๐.๐	๗๘๔
ช่างฝีมือ	๑๒.๕	๒๕.๐	๒๕.๐	๑๒.๕	๒๕.๐	๑๐๐.๐	๘
ข้าราชการ	๑๔.๖	๑๒.๒	๓๖.๗	๑๗.๑	๒๔.๔	๑๐๐.๐	๔๑
ค้าขาย	๘.๙	๑๒.๒	๒๔.๔	๓๙.๐	๑๙.๕	๑๐๐.๐	๔๑
อื่น ๆ	๒๔.๓	๑๒.๒	๑๔.๙	๑๒.๒	๓๒.๔	๑๐๐.๐	๗๔
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้							
รวม	๕๘.๙	๖.๗	๗.๙	๑๒.๒	๑๔.๓	๑๐๐.๐	๑๘๐
เกษตรกร	๖๔.๒	๘.๑	๕.๓	๑๐.๖	๑๑.๘	๑๐๐.๐	๑๕๖
ช่างฝีมือ	-	-	-	-	-	-	-
ข้าราชการ	*ก	-	*ก	-	-	๑๐๐.๐	๒
ค้าขาย	๑๔.๒	-	๔๒.๙	๔๒.๙	-	๑๐๐.๐	๗
อื่น ๆ	๓๕.๐	-	๑๐.๐	๑๕.๐	๔๐.๐	๑๐๐.๐	๒๐
อ่านออกเขียนได้-ต่ำกว่าป.๔							
รวม	๕๙.๙	๘.๑	๑๐.๔	๗.๗	๑๓.๙	๑๐๐.๐	๒๒๒
เกษตรกร	๖๔.๔	๘.๔	๗.๙	๖.๔	๑๒.๙	๑๐๐.๐	๒๐๒
ช่างฝีมือ	-	-	-	*ก	*ก	๑๐๐.๐	๒
ข้าราชการ	*ก	-	*ก	-	-	๑๐๐.๐	๒
ค้าขาย	-	-	๓๓.๓	๓๓.๓	๓๓.๓	๑๐๐.๐	๒
อื่น ๆ	๒๐.๐	๑๐.๐	๔๐.๐	๑๐.๐	๒๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐

ตารางที่ ๑๕ (ต่อ)

		เกษตร	ช่างฝีมือ	ข้าราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	รวม	ตัวอย่าง
รวม		๔๕.๒	๑๒.๐	๑๓.๕	๑๑.๕	๑๓.๘	๑๐๐.๐	๔๘๘
ป.๘-ต่ำกว่าป.๘	เกษตร	๕๔.๘	๑๐.๓	๑๓.๒	๕.๑	๑๒.๘	๑๐๐.๐	๔๑๗
	ช่างฝีมือ	*ก	*ก	*ก	-	*ก	๑๐๐.๐	๕
	ข้าราชการ	๘.๐	๒๗.๓	๑๘.๒	๒๗.๓	๑๘.๒	๑๐๐.๐	๑๑
	ค้าขาย	๔.๐	๒๐.๐	๒๐.๐	๓๖.๐	๒๐.๐	๑๐๐.๐	๒๕
	อื่น ๆ	๓๐.๐	๒๐.๐	๑๐.๐	๒๐.๐	๒๐.๐	๑๐๐.๐	๓๐
ป.๘ ขึ้นไป	รวม	๘.๖	๑๒.๖	๒๘.๓	๑๕.๐	๓๑.๐	๑๐๐.๐	๕๘
	เกษตร	๑๔.๓	๒๑.๔	๓๕.๘	๒๑.๔	๘.๒	๑๐๐.๐	๑๔
	ช่างฝีมือ	-	-	*ก	-	-	๑๐๐.๐	๑
	ข้าราชการ	๑๑.๕	๘.๘	๓๘.๖	๑๕.๘	๓๐.๘	๑๐๐.๐	๒๖
	ค้าขาย	-	-	-	*ก	*ก	๑๐๐.๐	๓
อื่น ๆ	-	๑๔.๓	๑๘.๓	๑๘.๓	๕๗.๑	๑๐๐.๐	๑๔	

* ก จำนวนตัวอย่างน้อยกว่า ๕ ราย

รับราชการรอยละ ๕.๓ ผู้ทนายออกเขียนโคททำการเกษตรนิยมให้คนสาวรับราชการ เป็น รอยละ ๗.๕ และหัวหน้าครัวเรือนที่จับขึ้นประณปีที ๔ และประณปีที ๗ ที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมนิยมให้คนสาวรับราชการรอยละ ๑๓.๒ และรอยละ ๓๕.๗ ตามลำดับ

พอสรุปได้ว่าอาชีพที่หัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยกำลังทำอยู่ในปัจจุบันมี อิทธิพลต่อความนิยมในการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาวไม่น้อย แต่ทงนี้เราก็คง คำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ อีกด้วยเช่นกัน ขอนาถิการหนึ่งซึ่งในวิทยานิพนธ์นี้ไม่อาจพิสูจน์ ได้เพราะไม่มีข้อมูลในเรื่องนี้คือ หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ที่ตกเป็นตัวอย่างในการสัมภาษณ์ เป็นผู้อยู่ในวัยกลางคนคืออายุระหว่าง ๓๐-๔๕ ปีคือประมาณรอยละ ๖๐.๒ ความนิยมต่อ การประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาวของหัวหน้าครัวเรือนเหล่านี้อาจจะได้รับอิทธิพลจาก อาชีพของบุตรและอาชีพของบิดาหัวหน้าครัวเรือนซึ่งได้กล่าวแลวในปัจจัยด้านสังคม เมื่อ พิจารณายปัจจัยเกี่ยวกับอาชีพของบิดาหัวหน้าครัวเรือนก็จะเห็นได้ว่ามีอิทธิพลต่อความนิยม ในการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาวมาก ซึ่งอาจจะมื่ออิทธิพลส่งผลมายังอาชีพของ หัวหน้าครัวเรือนเองและยังมีผลต่อความนิยมในอาชีพที่มื่อคนหนุ่ม-คนสาวของหัวหน้า ครัวเรือนอีกเช่นกัน

ข. จำนวนที่ดินที่ถือครอง ที่ดินนั้นมีความสำคัญทางเศรษฐกิจจัดว่าเป็น ทรัพย์สินที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจมากที่สุด เป็นแหล่งผลิตเศรษฐกิจทรัพย์ เพื่อสนองความ ต้องการของมนุษย์ สำหรับประเทศไทยมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๓๒๑.๒ ล้านไร่ ใน ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ เนื้อที่ที่ไซทำเกษตรกรรมประมาณ ๗๔.๗ ล้านไร่ประมาณรอยละ ๒๓.๕ ของเนื้อที่ทั้งหมด^๒ และพบว่า เกษตรกรประมาณรอยละ ๔๐ เป็นเจ้าของที่ดินที่ไซ

---

^๑ จารุบุตร เรื่องสุวรรณ, "ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจและทรัพยากรธรรมชาติ" (พระนคร: โรงพิมพ์บำรุงนุกฎกิจ, ๒๕๑๔) หน้า ๔๒๗

^๒ จารุบุตร เรื่องสุวรรณ, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๒๒

ทำกิจกรรมของตนเอง ในขณะที่ประมาณร้อยละ ๑๐ ของเกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง^๓ ได้มีการศึกษาถึงลักษณะการถือครองที่ดิน โดยแบ่งเป็นที่ดินที่เป็นเจ้าของเองทั้งหมดประเภทหนึ่ง ที่ดินที่เขาทั้งหมดประเภทหนึ่งหรือบางส่วนเป็นของตนเองกับบางส่วนเช่ามาอีกพวกหนึ่ง^๔ แต่ในการศึกษาเรื่องความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยในเรื่องการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาวนั้นไม่ได้นำถึงลักษณะดังกล่าว แต่คำนึงถึงขนาดของที่ดินว่าจะมีผลเพียงใดต่อความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาว

ในการศึกษาเรื่องนี้จะพิจารณาโดยมีสมมติฐานว่า ยิ่งหัวหน้าครัวเรือนที่มีที่ดินเป็นจำนวนมากเพียงใดก็จะนิยมให้คนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้นเท่านั้น ในการนี้ได้แบ่งขนาดของจำนวนที่ดินที่ถือครองเป็น ๓ ขนาดคือตั้งแต่ต่ำกว่า ๑-๑๕ ไร่เป็นขนาดเล็ก ตั้งแต่ ๒๐-๒๕ ไร่เป็นที่ดินขนาดกลาง และตั้งแต่ ๓๐ ไร่ขึ้นไปเป็นขนาดใหญ่

ตารางที่ ๑๖ เมื่อพิจารณาความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนหนุ่มปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนในคนหนุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ ๖๕.๘ ประกอบอาชีพรับราชการร้อยละ ๑๘.๘ นิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพค้าขายร้อยละ ๙.๑ และอาชีพช่างฝีมือร้อยละ ๓.๓

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนที่ดินที่ถือครองพบว่า ผู้ที่มีที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ ๒๐-๒๕ ไร่นิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดคือร้อยละ ๖๙.๘ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่

---

^๓Institute of Population Studies, op.cit., p. 9

^๔John Knodel and Visid Prachuabmoh, "The Fertility of Thai Women, Research Report No. 10, Institute of Population Studies, Chulalongkorn University (Bangkok: Thai Watand Panich Press, 1974), p. 49

มีที่คนขนาดเล็ก ๑-๑๕ ไร่ และขนาดใหญ่ตั้งแต่ ๓๐ ไร่ขึ้นไปก็ได้ด้วยกันคือผู้ที่มีที่ดินขนาดใหญ่ นิยมให้คนหนุ่มทำการเกษตรรอยละ ๖๔.๕ และผู้ที่มีที่ดินขนาดเล็กนิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพ เกษตรกรรมรอยละ ๖๕.๗ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันไม่มากนักระหว่างผู้ที่ถือครองที่ดิน ขนาดต่าง ๆ กัน แสดงว่าปัจจัยในเรื่องเกี่ยวกับขนาดของที่ดินที่ถือครองนี้ไม่ใคร่มีส่วนสัมพันธ์ กับความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนในการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม อาชีพเกษตรกรรมยังคงเป็น อาชีพในความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนอันดับแรก แต่ผู้ที่มีที่ดินขนาดใหญ่นิยมให้คนหนุ่มประกอบ อาชีพเกษตรกรรมน้อยที่สุด ซึ่งอาจจะเห็นเพราะว่าผู้ที่มีที่ดินขนาดใหญ่สามารถนำรายได้จาก การประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาส่งเสียให้บุตรหลานของตนเรียนต่อในระดับสูง ๆ ได้ ซึ่ง บุคคลเหล่านี้เมื่อรับการศึกษาอบรมเพียงพอก็ไม่ต้องการที่จะกลับมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม หรือเหตุผลอีกประการหนึ่งคือผู้ที่มีที่ดินในการประกอบการเกษตรขนาดใหญ่ซึ่งมักจะเป็นบุคคล ที่ค่อนข้างจะมีอายุไคตามประสบการณ์เกี่ยวกับการทำ เกษตรกรรมมาเป็นเวลายาวนานได้เห็นถึง ความยากลำบากในการประกอบอาชีพดังกล่าวของชาติยธรรมชาติ มีรายได้ไม่แน่นอนแปรปรวน ไปตามสภาพดินฟ้าอากาศ ถึงแนวทางการประกอบอาชีพเกษตรกรรมสมัยปัจจุบันจะมีเครื่อง ทุนแรงในการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากวิวัฒนาการทางเทคนิค วิทยาการที่สามารถประดิษฐ์ เครื่องจักร เครื่องทุนแรงมาช่วยการเกษตร แต่โอกาสที่จะเป็น เจ้าของนั้นไม่สามารถทำได้เพราะมีราคาสูงจึงทำให้ไม่สามารถใช้เครื่องมือดังกล่าวได้เต็มที่

ในกรณีกลับกันประโยชน์ของเครื่องทุนแรงในทางเกษตรกรรมนั้นสามารถลดจำนวน แรงงานที่ใช้ในการผลิตลงไปเป็นจำนวนมาก ไม่จำเป็นต้องอาศัยแรงงานคนอื่นอีกต่อไป เพราะฉะนั้น หัวหน้าครัวเรือนเหล่านี้ที่มีที่ดินขนาดใหญ่จึงอาจจะเห็นว่าคนหนุ่มควรจะกระจายออกไปประกอบ อาชีพอื่น ๆ บาง มิใช่จะประกอบแต่อาชีพเกษตรกรรมอย่างเดียว

สำหรับอาชีพรับราชการ เป็นอาชีพที่อยู่ในความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนรองลงมา จากเกษตรกรรมพบว่า ผู้ที่มีที่ดินขนาดกลางตั้งแต่ ๒๐-๒๕ ไร่ เป็นผู้ที่มีคนหนุ่มรับราชการ มากที่สุดคือรอยละ ๒๑.๒ รองลงมาคือผู้ที่มีที่ดินขนาดใหญ่ตั้งแต่ ๓๐ ไร่ขึ้นไป นิยมให้คนหนุ่ม

ตารางที่ ๑๖ อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยที่มีความนิยมทางการเมืองพรรคการเมืองต่าง ๆ ของคนหนุ่ม จำแนกตามจำนวนที่ดินที่ถือครองและระดับอายุ

		เกษตร	ช่างฝีมือ	ข้าราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	รวม	ตัวอย่าง
รวม		๖๕.๘	๓.๓	๑๘.๘	๗.๑	๕.๘	๑๐๐.๐	๘๖๘
ทุกระดับอายุ	๐ - ๑๙ ไร่	๖๕.๗	๓.๓	๑๘.๐	๗.๒	๕.๘	๑๐๐.๐	๕๖๑
	๒๐ - ๒๙ ไร่	๖๗.๘	๒.๘	๒๑.๒	๕.๘	๒.๒	๑๐๐.๐	๑๓๗
	๓๐ ไร่ขึ้นไป	๖๔.๘	๓.๕	๑๘.๐	๗.๘	๕.๘	๑๐๐.๐	๒๓๑
๑๕ - ๒๙	รวม	๗๑.๗	๕.๔	๑๕.๒	๕.๕	๓.๓	๑๐๐.๐	๘๒
	๐ - ๑๙ ไร่	๖๘.๗	๖.๑	๑๖.๗	๖.๑	๑.๕	๑๐๐.๐	๖๖
	๒๐ - ๒๙ ไร่	๗๖.๘	-	๒๓.๑	-	-	๑๐๐.๐	๑๓
	๓๐ ไร่ขึ้นไป	๗๖.๘	๗.๗	-	-	๑๕.๕	๑๐๐.๐	๑๓
๓๐ - ๓๙	รวม	๖๓.๗	๓.๑	๒๑.๖	๖.๕	๕.๒	๑๐๐.๐	๕๘๒
	๐ - ๑๙ ไร่	๖๓.๖	๓.๐	๒๒.๐	๖.๑	๕.๓	๑๐๐.๐	๒๖๔
	๒๐ - ๒๙ ไร่	๖๗.๕	๒.๕	๒๑.๗	๕.๘	๓.๖	๑๐๐.๐	๘๓
	๓๐ ไร่ขึ้นไป	๖๑.๕	๓.๗	๒๐.๗	๘.๑	๖.๐	๑๐๐.๐	๑๓๕
๕๐ ปีขึ้นไป	รวม	๖๗.๘	๒.๗	๑๕.๐	๘.๕	๕.๑	๑๐๐.๐	๒๕๕
	๐ - ๑๙ ไร่	๖๗.๘	๒.๓	๑๐.๗	๘.๘	๘.๒	๑๐๐.๐	๑๓๑
	๒๐ - ๒๙ ไร่	๖๕.๘	๕.๘	๑๘.๕	๘.๘	-	๑๐๐.๐	๕๑
	๓๐ ไร่ขึ้นไป	๖๘.๗	๒.๕	๑๘.๓	๘.๕	๑.๒	๑๐๐.๐	๘๓

รับราชการรอยละ ๑๕.๐ ผู้ที่มีทัศนชนาเล็กตั้งแต่ ๑-๑๕ ไร่นิยมให้คนหนุ่มรับราชการน้อยที่สุดคือรอยละ ๑๕.๐ จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีทัศนชนากลางหันมานิยมให้คนหนุ่มรับราชการกันมากขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าเห็นว่า เป็นอาชีพที่ก้าวหน้า มีเกียรติยศชื่อเสียงเป็นที่นับถือแก่คนทั่วไปและมีโอกาสที่จะ เป็นเจ้านายคนตามความเข้าใจของคนอีกด้วย

เมื่อดูความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนชาวชนบทไทยที่มีทัศนชนากลาง ๆ กันแล้วปรากฏว่า อาชีพเกษตรกรรมยังคงอยู่ในความนิยมอันคับแค้นของหัวหน้าครัวเรือน ส่วนอาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่อยู่ในความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนรองลงมาจากเกษตรกรรม

ตารางที่ ๑๗ พิจารณาถึงความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนชายที่ประกอบอาชีพ
อาชีพของคนสาวปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนชายนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรม รอยละ ๕๘.๘ ประกอบอาชีพรับราชการรอยละ ๑๐.๕ ประกอบอาชีพค้าขายรอยละ ๘.๕ ประกอบอาชีพช่างฝีมือรอยละ ๘.๐

เมื่อพิจารณาตามขนาดของที่ดินปรากฏว่า ผู้ที่มีทัศนชนาเล็กตั้งแต่ ๑-๑๕ ไร่และขนาดใหญ่มากตั้งแต่ ๓๐ ไร่ขึ้นไปนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมต่างกันเพียงเล็กน้อยคือ รอยละ ๕๘.๖ และ รอยละ ๕๘.๖ ส่วนผู้ที่มีทัศนชนากลางตั้งแต่ ๒๐-๒๕ ไร่นิยมให้คนสาวทำอาชีพเกษตรกรรม รอยละ ๕๘.๘

จะเห็นได้ว่าความนิยมของหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมของคนสาวจะลดน้อยลงกว่าความนิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ความนิยมไปกระจายไปในอาชีพต่าง ๆ มากขึ้นคือ รับราชการ ค้าขาย และช่างฝีมือ

สำหรับอาชีพรับราชการนั้นปรากฏว่า ผู้ที่มีทัศนชนาเล็กนิยมให้คนสาวรับราชการ รอยละ ๘.๘ ผู้ที่มีทัศนชนากลางนิยมให้คนสาวรับราชการ รอยละ ๑๓.๘ และ รอยละ ๘.๗ สำหรับผู้ที่มีทัศนชนาใหญ่และหัวหน้าครัวเรือนที่มีทัศนชนาเล็กนิยมให้คนสาวค้าขาย รอยละ ๘.๘ และ รอยละ ๘.๘ และ ๑๐.๘ สำหรับหัวหน้าครัวเรือนที่มีทัศนชนากลางและขนาดใหญ่

ตารางที่ ๑๓ อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครอบครัวเรือนชายชาวชนบทไทยที่มีลูกการประกอบอาชีพของ
 คนสาว จำแนกตามจำนวนที่ดินที่ถือครองและระดับอายุ

		เกษตร	ช่างฝีมือ	ข้าราชการ	ค้าขาย	อื่น ๆ	รวม	ตัวอย่าง
รวม		๕๘.๔	๙.๐	๑๐.๕	๙.๕	๑๒.๖	๑๐๐.๐	๘๘๒
ทุกระดับอายุ	๐ - ๑๙ โร	๕๘.๖	๙.๑	๙.๘	๘.๔	๑๓.๐	๑๐๐.๐	๔๖๓
	๒๐ - ๒๙ โร	๕๔.๘	๘.๕	๑๓.๔	๙.๘	๑๓.๓	๑๐๐.๐	๑๔๒
	๓๐ โรขึ้นไป	๕๘.๒	๙.๓	๙.๗	๑๑.๔	๑๑.๔	๑๐๐.๐	๒๓๗
๑๕ - ๒๙	รวม	๖๖.๓	๙.๘	๕.๔	๖.๕	๑๒.๐	๑๐๐.๐	๙๒
	๐ - ๑๙ โร	๖๓.๑	๑๒.๓	๔.๖	๗.๗	๑๒.๓	๑๐๐.๐	๖๕
	๒๐ - ๒๙ โร	๗๐.๔	-	๑๔.๔	๗.๑	๗.๑	๑๐๐.๐	๑๔
	๓๐ โรขึ้นไป	๗๖.๘	๗.๗	-	-	๑๕.๔	๑๐๐.๐	๑๓
๓๐ - ๔๙	รวม	๕๔.๐	๙.๗	๑๓.๐	๙.๕	๑๓.๘	๑๐๐.๐	๔๙๕
	๐ - ๑๙ โร	๕๖.๒	๗.๘	๑๔.๒	๙.๐	๑๒.๗	๑๐๐.๐	๒๖๗
	๒๐ - ๒๙ โร	๔๘.๘	๑๑.๔	๑๒.๕	๙.๑	๑๘.๑	๑๐๐.๐	๘๘
	๓๐ โรขึ้นไป	๕๓.๒	๑๒.๒	๑๐.๘	๑๐.๘	๑๓.๐	๑๐๐.๐	๑๓๙
๕๐ ปีขึ้นไป	รวม	๖๔.๐	๗.๔	๗.๔	๑๐.๖	๑๐.๖	๑๐๐.๐	๒๕๖
	๐ - ๑๙ โร	๖๔.๘	๙.๘	๓.๘	๗.๖	๑๓.๘	๑๐๐.๐	๑๓๑
	๒๐ - ๒๙ โร	๖๒.๕	๕.๐	๑๕.๐	๑๒.๕	๕.๐	๑๐๐.๐	๔๐
	๓๐ โรขึ้นไป	๖๓.๕	๘.๗	๙.๔	๑๔.๑	๘.๓	๑๐๐.๐	๘๕

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับจำนวนที่คิดที่ถกครองนั้นจะเห็นว่าไม่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ว่า ผู้มีทัศนขนาดใหญ่จะนิยมไหลคนหนุ่มคนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าผู้มีทัศนขนาดเล็กแตกายเป็นว่าผู้มีทัศนขนาดกลางนิยมไหลคนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะยังมีทัศนขนาดใหญ่เพียงใด เจ้าของก็มักจะเป็นผู้สูงวัยมากขึ้นเท่านั้น และประเพณีการแบ่งมรดกใหญ่ทรเทา ๆ กัน^๕ ทำให้ทองแบ่งที่ดินออกเป็นสวน ๆ ให้เท่ากันอาจจะทำให้ผู้มีทัศนขนาดใหญ่ไม่ต้องการแบ่งที่ดินให้เป็นแปลงน้อยเพื่อแบ่งให้แก่อุภหลาน^๖ เพราะจะทำให้ที่ดินกระจุกกระจายไปจึงไม่นิยมไหลคนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมกันมาก แต่หันไปนิยมอาชีพอื่น ๆ กันมากขึ้น

ค. การไถ้รับน้ำจากชลประทาน จะพิจารณาเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจตัวสุดท้ายที่จะนำมาศึกษาขอบเขตของการศึกษาเกี่ยวกับการไถ้รับน้ำจากชลประทานคือ การประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนใหญ่ เนื้อที่ที่จะไถ้รับน้ำจากการชลประทานยังมีไม่มากนัก การประกอบการเกษตรกรรมของชาวชนบทส่วนใหญ่อาศัยน้ำจากธรรมชาติที่ค่อนข้างมากกว่าน้ำที่มาจากโครงการชลประทาน แต่ก็มีบางเขตก็น้ำอาศัยการชลประทานและการพิจารณาเรื่องการรับน้ำจากชลประทานนั้นก็ไม่นำตัวควบคุมมาศึกษาเช่น การจะนำเอาอาชีพของหัวหนาครัวเรือนมาควบคุมก็จะมีปัญหา เพราะหัวหนาครัวเรือนมีหลายอาชีพเช่น ไม่จำเป็นต้องอาศัยการชลประทานจึงไม่นำเอาอาชีพมาศึกษาเช่นเดียวกันก็ไม่สามารถนำเอาจำนวนที่คิดที่ถกครองมาพิจารณาได้ควยเหตุผลที่ว่า เพราะผู้ที่ตกเป็นท้าวอย่างทุกคนไม่ได้มีที่คิดที่ถกครองกันทุกคน

^๕Institute of Population Studies, op.cit., p. 10

^๖ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์, "ภาวะหนี้สินของชาวนาและการค้าขายในภาคกลางของประเทศไทย" (พระนคร: กองเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๐๐-๒๕๐๑), หน้า ๒๑

ในเรื่องนี้จะพิจารณาตัวผู้ที่ไถ่จากชดประทานเราพบว่า การชดประทาน มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเกษตรกรรมของประเทศไทย ช่วยให้ปลูกพืชหมุนเวียนได้ นอกจากนี้ยังช่วยป้องกันอุทกภัยช่วยให้พื้นที่อยู่ในที่ลุ่มได้รับน้ำเพียงพอแก่การเพาะปลูก เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตทางเกษตร นอกจากนี้ยังให้กำลังไฟฟ้าได้อีก^๗

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การชดประทานมีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในการเกษตรกรรม และอื่น ๆ ขณะนี้รัฐบาลเองก็ไถ่เร่งรัดพัฒนาการชดประทานเป็นการด่วน จึงได้นำเอาปัจจัยทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการชดประทานมาศึกษา เพื่อหาความนิยมของหัวหน้าครัวเรือน ชายชาวชนบทไทยที่มีต่อการประกอบอาชีพของคนหนุ่มคนสาว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการไถ่จากชดประทานนั้นมีข้อสมมติฐานว่า ครัวเรือนที่ไถ่จากชดประทานหัวหน้าครัวเรือนมักจะนิยมให้คนหนุ่ม-คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากกว่าครัวเรือนที่ไม่ไถ่จากชดประทาน เพราะผู้ที่ไถ่จากชดประทานน่าจะไถ่จากความสะดวกสบายในการประกอบอาชีพมากกว่าผู้อยู่นอกเขตชดประทาน เนื่องจากไถ่จากชดประทานประกอบอาชีพจึงจะมีผลต่อการผลิตทางเกษตร

---

^๗สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, "โครงการพัฒนาของรัฐสำหรับประเทศไทย" รายงานของคณะสำรวจเศรษฐกิจ ธนาคารระหว่างประเทศ (พระนคร: กองการพิมพ์สดากินเบงรัฐบาล, ๒๕๐๓) หน้า ๔๖

^๘สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน

ตารางที่ ๑๔ จากการศึกษาพบว่า หัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยทั้งที่ได้รับ
นำจากชลประทานและไม่ได้รับนำจากชลประทานนั้นมีความนิยมไม่แตกต่างกันมากนักใน
เรื่องการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม จากตัวเลขปรากฏว่าหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทย
นิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ ๖๔.๘ รับราชการร้อยละ ๑๙.๓ ค้าขาย
ร้อยละ ๗.๑ และประกอบอาชีพช่างฝีมือเสียร้อยละ ๓.๓

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการได้รับนำจากชลประทานพบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่ได้รับ
นำจากการชลประทานนิยมให้คนหนุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ ๖๕.๖ ในขณะที่ผู้ที่
ไม่ได้รับนำจากการชลประทานนิยมให้คนหนุ่มทำการเกษตรร้อยละ ๖๔.๘ จะเห็นได้ว่าไม่มี
ความแตกต่างกันมากระหว่างผู้ที่ได้รับนำจากชลประทานและผู้ที่ไม่ได้รับนำ แสดงว่าการที่
หัวหน้าครัวเรือนจะได้นำจากการชลประทานหรือไม่ ไม่มีผลต่อความนิยมของหัวหน้า
ครัวเรือนชายชาวชนบทไทยเลย

สำหรับอาชีพรับราชการนั้นปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนที่ได้รับนำจากการ
ชลประทานนิยมให้คนหนุ่มรับราชการร้อยละ ๒๓.๔ และผู้ที่ไม่ได้นำนิยมให้คนหนุ่มรับ
ราชการร้อยละ ๑๘.๕ ผู้ที่ได้รับนำจากชลประทานนิยมให้คนหนุ่มรับราชการมากกว่าผู้ที่
ไม่ได้นำ

ตารางที่ ๑๕ พิจารณานิยมของหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยที่มีต่อ
การประกอบอาชีพของคนสาวปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพ
เกษตรกรรมร้อยละ ๕๗.๗ อาชีพรับราชการร้อยละ ๑๐.๖ อาชีพค้าขายร้อยละ ๙.๕
อาชีพช่างฝีมือร้อยละ ๙.๓

เมื่อพิจารณาเรื่องการได้นำจากชลประทานปรากฏว่า หัวหน้าครัวเรือนที่ได
รับนำจากชลประทานนิยมให้คนสาวประกอบอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ ๕๘.๒ ผู้ที่ไม่ได้รับ
นำจากการชลประทานนิยมให้คนสาวทำการเกษตรกรรมร้อยละ ๕๘.๓ สำหรับ

หัวหน้าครัวเรือนที่ได้รับนำจากชลประทานนิยามี 1 คนสาวประกอบอาชีพช่างฝีมือร้อยละ ๑๒.๒
ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับนำจากการชลประทานนิยามี 1 คนสาวเป็นช่างฝีมือร้อยละ ๘.๘ เท่านั้น ส่วน
อาชีพรับราชการนั้นผู้ที่ได้รับนำจากชลประทานนิยามี 1 คนสาวรับราชการร้อยละ ๑๐.๗ ส่วน
ผู้ที่ไม่ได้รับนำนิยามี 1 คนสาวรับราชการร้อยละ ๑๐.๖

พอสรุปไปว่าการได้รับนำจากชลประทานไม่ได้อาจมีความนิยมของหัวหน้าครัวเรือน
ชายชาวชนบทไทยในเรื่องการประกอบอาชีพของคนหนุ่ม-คนสาวเลย การที่เป็นเช่นนี้อาจจะ
เป็นเพราะวาระบบการชลประทานเช่น เขื่อน คัน คู คลอง ส่งน้ำต่าง ๆ ของไทยขณะนี้ยัง
ไม่อยู่ในระดับมาตรฐานที่จะใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งอาจจะ เป็นเพราะบริเวณภูมิภาค
ต่าง ๆ ยังไม่เหมาะสมที่จะจัดระบบการชลประทานในไร่นาใหม่ นำเขาโคทุกแปลง กสิกรไม่
ได้รับประโยชน์และความสะดวกสบายต่าง ๆ เท่าที่ควรจะมาช่วยเพิ่มผลผลิตต่อไร่ของตนให้
สูงขึ้น อันที่จะนำมาสู่รายได้ที่ดีที่จะนำมาปรับปรุงการเกษตรกรรมของตนให้ดีขึ้น ซึ่งใน
เรื่องนี้รัฐบาลอาจให้การช่วยเหลือแก่โครงการชลประทานต่าง ๆ ให้สามารถให้ประโยชน์ได้
อย่างเต็มที่เพื่อเป็นการพัฒนาการเกษตรกรรมของไทยให้ไ้มาตรฐานยิ่งขึ้น เหตุผลอีก
ประการหนึ่งที่ชาวชนบทไทยยังนิยมการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอยู่เสมออาจจะเป็นเพราะ
ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานโดยตกทอด
มาจากบรรพบุรุษไม่เคยที่จะไปประกอบอาชีพอื่น ๆ จึงยึดอาชีพเกษตรกรรมตลอดมา โดยไม่
คำนึงถึงเทคนิควิทยาการใหม่ ๆ ที่จะมาช่วยในการเพิ่มผลผลิตมีแต่ความชำนาญในวิธีการ
เก่า ๆ ซึ่งยึดถือเป็นอาชีพถาวรต่อมา

ตารางที่ ๑๘ อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยที่มีความนิยมต่อการประกอบอาชีพ
ของคนหนุ่ม จำแนกตามการได้รับน้ำจากชลประทาน

	เกษตร	ช่างฝีมือ	ข้าราชการ	คหชาวย	อื่น ๆ	รวม	ตัวอย่าง
รวม	๖๔.๘	๓.๓	๑๘.๓	๗.๑	๕.๕	๑๐๐.๐	๘๖๖
ได้รับน้ำจากชลประทาน	๖๕.๖	๓.๑	๒๓.๕	๒.๕	๕.๕	๑๐๐.๐	๑๒๘
ไม่ได้รับน้ำจากชลประทาน	๖๔.๘	๓.๓	๑๘.๕	๘.๐	๕.๕	๑๐๐.๐	๖๘๘

ตารางที่ ๑๙ อัตราส่วนร้อยละของหัวหน้าครัวเรือนชายชาวชนบทไทยที่มีความนิยมต่อการประกอบอาชีพ
ของคนสาว จำแนกตามการได้รับน้ำจากชลประทาน

	เกษตร	ช่างฝีมือ	ข้าราชการ	คหชาวย	อื่น ๆ	รวม	ตัวอย่าง
รวม	๕๗.๗	๘.๓	๑๐.๖	๘.๕	๑๖.๘	๑๐๐.๐	๘๓๘
ได้รับน้ำจากชลประทาน	๕๘.๖	๑๖.๖	๑๐.๗	๕.๖	๑๘.๓	๑๐๐.๐	๑๓๑
ไม่ได้รับน้ำจากชลประทาน	๕๘.๓	๘.๘	๑๐.๖	๑๐.๕	๑๑.๘	๑๐๐.๐	๗๐๗